

Bir söýgüniň pursatlary / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Bir söýgüniň pursatlary / hekaýa BIR SÖÝGINIŇ PURSATLARY

• Birinji pursat “Gazap”

...Ýaňy garaňky gatlyşyp, ýyllyzlar gyrpyldaşyp ugrapdy.

Oba mekdebiniň gür baglyga beslenen howlusynda uçurymlaryň gutardyş toýunyň şagalaň-şowhuny dik göge galýardy. Mekdebiň howlusy dürli reňkli çyralaryň ýagtysyndan ýaňa “gündizlik gaýra dursun” diýdirýärdi. Bezenip-beslenen ýaşajyk gyzzlar, gögele jahyllar toý-tomaşanyň serhoş ediji täsirine has hem güýç berýän aýdym-saza goşulyp raks oýnaýardylar.

Olar bigamdylar. Çünki olar ýaşdylar. Damarlarynda gyzgyn ganlary at çapýardy. Uç-gyraksyz, bimöçber duýgulara eýlenen pikirleri bolsa serlerini sämedýärdi. Olaryň önlerinde özüniň ähli mümkinçiliklerini, ýöremeli ýollaryny, eýe bolunmaly bagtlaryny sereşläp Durmuş ýaýylyp ýatyrdy. Heniz ajyny-süýjüni duýup görmedik, şatlara döz gelmek synagyny çekmedik çagasow

göwünleriň hemmesi üçinem ol durmuş diňe bagtdan hem ajaýyplyklardan doly ýaly bolup görünýärdi. Bu duýgy, bu ynam bolsa olaryň kalbyna hasam ganat bekledýärdi. Göwünlerini heýjana getirýän ýagty duýgulary zerarly-da ýaşlar biri-birine şowhun berip, gyzygyp, raks oýnaýardylar, çapak çalyardylar, gülüşýärdiler.

Emma bir çete çekilip, doňňara-daş bolup duran Didar welin, göýä bu şady-horramlyga dahylly däl ýalydy. Onuň raksçylar bilen-de, bagşy-sazandalar bilen-de, oýun-gülki bilen-de weji yokdy. Onuň bar küýi-köçesi özünden on-on baş ädim daşlykda joralary bilen raks edýänleri synlap duran Maýsadady.

Ol tutuş düýrmegi bilen göze öwrülip bägül gunçasyna çalymdaş gyzyň her bir hereketini sypdyrman synlaýardy. Pisse dodaklarynyň enaýy gülümsireýşini, alma gözlerini süzende galam gaşlarynyň birgeňsi bolup terpenişini, maňlaýyna düşen zülpüni ýürek gopduryjy näziklik bilen yzyna gaýtaryşyny, raksçylaryň gülkünç hereketine seredip, gyz gülkisi bilen tenine siňdirip, uýaljaň gülende göwüsleriniň täsin titreyşini gözleri bilen gapyp alyp, kalbynyň iň ýaşyryn, iň arzyly gymmatlyklar saklanylýan jümmüşinde yetmiş ýedi gulpuň astynda gizläp goýýardy.

Maýsa ýene-de bir gezek ýylgyranda Didar onuň ýaňaklarynda emele gelen çukanajyklara gözi düşüp ysytma tutýan dek gagsap gitdi. Ony şeýlebir ümmülmez takatsyzlyk gaplap aldy. Edil ýöne çydar dagy eder ýaly bolmady.

“Alla jan, Alla ja-a-a-n!”

Didar on iki süňni bilen sandyrady.

“Näme üçin beýle bolýarka, Taňrym?! Sen-ä ony görseň edil ýöne bir ölüp bilmeýärsiň. Onuň bolsa azaryna-da däl... Ýa duýmaýarmyka, ýa syzmaýarmyka? Biler, aňarça-da bolandyr. Men bir ýyl bäri yzynda ser-sepil bolup ýörün ahyry. Ýa bilmedik bolýarmyka? Ýa-da belki bilesi hem gelyän däldir?!”

Bu pikiri eden dessine Didary şagga der basdy. Onuň üçin şundan aýylganç zat yokdy. Şonuň üçinem olbahymrak bu gorkunç çaklamany kalbyndan kowmaga çalyşdy.

“Yok-la! Beýle däldir-le! Näme üçin bilmedik bolsun? Asla nireden bilsin? Näme bir ýyllap yzyna düşenimde oňa ýeke gezek

bir lak atdymmy?! Ýaşytdaş bolsa-da, beýleki synpda okasa-da, ýeke gezek bir öz ýagdaýymy düşündirip oň hat ýazdymmy?! Ýöne öz-özümçe jöwlan urup, daşynda peýker deýin perwana boldum ýördüm. Onsoň ol näme düýşürgäp bilsinmi? Ýa ol Agaýunus perimi dyrnagyna garanda dünýäni göräýer ýaly? Ýok şu gün hökman gürleşmeli. Öň-ä näme-de bolsa günde mekdepde görüp ýüregimi sowadýardym. Indi bolsa mekdebi hem tamamlaýarys. Ony günde iň bolmanda bir gezejik bir görmesem nädip oňaryn ahyry?! Tukatlykdan ýaňa ýüregim çat açmazmy? Häzir. Hökman gepleşmeli. Şu gezek gepleşmesem hiç haçan hem gepleşip bilmerin.”

Şol pille edil “Hudaý berse guluna getirip goýar ýoluna” diýlişi dek Maýsa jorasy bilen töweregindäki gyzlardan saýlandy-da mekdebiň derwezesine tarap yöneldi. “Suw içmäge barýarlar öýdýän” diýip Didar çen etdi. “Şundan amatly pursat bolmaz, yet yzlaryndan, şu pursaty sypdyrsaň seniňem erkek bolmadygyň.”

Öz-özüne gyjالات berse-de Didar ýöwselläp näme etjegini bilmän sermisal halda galdy. Birdenem näme bolsa şol bolsuna salyp, gyzlaryň yzyndan ugrady. Ol şeýlebir erbet tolgunyp başlady. Ýüregi gürsüldäp döşüni ýaraýjak bolýardy. İçindenem yetişibildiginden hem Hudaýa ýalbarýardy, hem Maýsa diýjek sözlerini has owadan, has täsirli diýmek üçin pikirlerini çugdamlamaga çytraşýardy.

“Alla jan, Hudaý jan, özüň gaýrat berewer, jan Allam, senden medet! Şu sapar bir masgara etmäweri!... “Maýsa” diýerin, “Men seni dünýäde ähli zatdan beter gowy görýärin” diýerin... Alla jan, özüň kömek et, özüň gaýrat ber, Päk Perwerdigär! Ýok, beýle diýmäýin, iň gowusy: “ Men seni söýýän, söýýän! diýeýin. Hak Hudaýym, diýjegimi dilime salgy ber, ýardam et, Taňrym!... Ýok beýle diýsem-ä juda suwjuk bolýar. Gowusy: “Sensiz ölüp barýanymy aňmaýarsyňmy?!” diýeýin... Äý yok bü-ýä hemmesindenem beter nakys eşidiler...”

Didar aljyrady. Kelebiniň ujuny ýitirdi. Ol: “ Yzyna dolanaýsammykam?” diýip oýlanmaga başlady. Şol wagtam ol mekdebiň baş binasynyň künji bilen saga sowuldy welin, garaňky öwrümde Maýsa bilen jorasyna pete-pet geldi. Bada-bat onuň

huşy başyndan uçdy. Dili äňine ýelmeşip, lam-jim boldy. Beýnisi boşap, gurruk guýa döndi. Ýekeje sözem, ýekeje pikirem galmady. Ol elini-aýagyny ýitirip gyzlaryň göni-gabat garşysynda söm-saýak boldy duruberdi.

Oslagsyzlykdan ýaňa gyzlar gorkan hem bolsalar syr bermediler. Onuň ses-sedasyz dikilgazyk bolup durmagyny bolsa süwümsiz degişme hasaplap, eşidiler-eşidilmez hüňürdeşdiler-de, deňesinden sowlup ötüberjek boldular. Emma gyzlaryň gitjek bolýandyklaryny gören Didara dil bitdi. Ol bolanja gaýratyny jemläp, özüne zor salyp bogazyndan gyryljak ses çykardy:

-Maýsa, aýak çeksene! Gürleşeli-le!

Ýagta tarap ýöräp ugran Maýsa heniz dil ýarmaga yetişmänkä jorasy jedirdedi:

-Maýsanyň seniň bilen gürrüňi galanok.

Didaryň ýüzüne urlan ýaly boldy. Ol tasdanam hyrra yzyna öwrülip gidýärdi. Emma özüne erk edip saklandy hem ýene-de howlukmaç gep gatdy:

-Maýsa, men seniň bilen gürlleşeli diýýärim!

Maýsanyň jogaby onuň ýüzüni demir darak bilen darady.

-Garaňky burçda gyzlary peýläp, kilçerip ýörme-de işiň bilen bolsana!

Didar doňup galdy. Ol nädip gyzlaryň gidenini hem duýmady. Asla ol daş-töweregindäki ähli zady saýgarmagyny goýdy. Gözleri görmeýärdi. Gulaklary eşitmeýärdi. Göwresi hem dik durmy, otyrmy, ýatyrmy ýa-da howada gaýyp barýarmy-asla aňşyрмаýardy. Aňynda bolsa Maýsanyň soňky jümlesi yüzlerçe-müňlerçe gezek nagara kakyp, ýaňlanyp, gaýtalanýardy.

"İşiň bilen bolsana! İşiň bilen bolsana! İşiň bilen bolsana!..." Jümle gaýtalandygyça-da onuň beýnisi ýel berilýän dek çişýärdi. Jümle gaýtalanýardy. Beýni bolsa çişip barýardy, çişip barýardy... Birdenem Didaryň beýnisi partlana döndi. Onuň damarlary baran yerini ýakyp gelýän, lasyrdap duran gaýnag gandan doldy.

"Alla jan, men bigünäni nätdiler ahyry!" diýip oýlanan Didar gözlerini ýumanda gözlerinden nem syzmady. Diňe depesinden saglap aýaklaryna inen gyzgynlyk zarbygyp, ýañadan yzyna uranda göz owalary çygjardy.

“Alla jan, men onuň üçin ölmäge taýyndym ahyry! Ol bolsa maňa “işini bilen bolsana” diýdi. “Owarra bolsana!” diýdigi ahyry” Kemsidilmekdan ýaňa ot bolup ýanýan Didar hyrra aýlandy-da ümdüzine tutdurdy.

Ylgaşlap barşyna göwnüne bolmasa hemme zat, asman, ýylgyzlar, jaýlar, tutlar, köçe–barça zat: “Serediň oňa! Görüň ony nätdiler! Ha-ha-ha... Nädip oňat edip kemsitdiler, görüňsene ony!!” diýip üstünden gülüp, zyndandan gykuw berýän ýalydy. Ol bu seslerden, kemsinçden, ýakyp barýan özünden gaçmak üçin barha beter haýdaýardy. Onuň hyrçyny dişläp: “ Unutmanmy?! Unudaryn. Asla şu günden beýläk ýeke saparam ýatlamaryn.” diýýän pyşyrdysy bolsa aýaklarynyň astyndan assalyk bilen göterilýän kirşene gatyşyp-garyşýardy. Şeýdip gidip barşyna-da ol mekdepden barha uzaklaşyp, ahbetinem garaňkylyga siňip ýitip gitdi...

• Ikinji pursat «Ynam»

...Mermer şäher baýramçylyk lybasyna beslenipdi. Bezemen geýnülüli mähelleden ýaňa şäher merkezinde daş atsaň ýere düşjek dälde. Baýramçylyk märekesiniň içinde öň ýoldaşlary bilen Didar hem bardy. Olaryň harby gullukdan gelenlerine heniz bir aý hem dolmandy. Bu baýramçylyk bolsa olaryň gullukdan gelenleri bári garşy alýan ilkinji baýramçylyklarydy. Şoňa görä-de olar ýörite göwün açmak üçin we ulus-iliň toý-baýramyna tomaşa etmek üçin şähere gelipdiler.

Öz maýdallaryna gezmeläp yürüşlerine Didar gullukdan öňki işläň ýerinde işe başlandygyny hemdelerine gürrüň berip barýardy. Daş-töwereklerini synlamak bilen başagaý ýoldaşlary bolsa ony göwni üçin ünsli diňleýänden bolýardylar. Didar muny aňsyрман yetişibildiginden içini dökýärdi:

–Şeýlebir mähnet enjamlar bar. Agzyňyzy açarsyňyz. Olaryň her birine onlarça adam hyzmat edýär. Ýüz müňlerçe adamlar bolsa şol enjamlaryň öndürýän elektrik togundan mugt peýdalanýarlar...-diýip Didar biparhlyk bilen çepine garady. Seredeni hem soldy welin, ýüregi jigläp gitdi. “Şolmuka?”

diýen pikir ýyldyrym çaltlygynda onuň kalbyndan parran geçdi. Ol gürrüňini tapba kesdi. Ýüzüniň terzi üýtgedi. Ýüregi gürsüldäp tiz-tizden urup başlady. Ol ýagdaýyny ýoldaşlaryna bildirmezlik üçin assa-ýuwaş ökje ogurlap ugrady. Hernä töwereklerindäki gyzyň-çyzyla gümra ýaş ýigitler Didara üns bermediler.

“Maýsamyka? Maýsamyka?” diýip garda-gaýda galan dek galdyraýan Didar kalbyna siňen eziz jemaly görendirin öýden tarapyny ýeke pursatda gözleri bilen gyzyň-dörjök edip çykdy. Emma tapmady. “Ýa ýalňyşaýdymmykam?!” diýip böwrüne diň salanyndan soňra ol az-kem ynjalyp ugrady. “Hawa-la, ýalňyşandyryn.” Ol şeýle oýlandy-da, janyny barlap görmekden ötri şol tarapa ýene-de bir gezek gözünü aýlady. Bada-badam sodaja şemala gyrmyzy köýnegini ykjadyp barýan iki gyz onuň nazaryna ildi.

“Maýsa! Jorasy bilen.”

Olary tanan Didar nädip gyzlaryň yzyndan ýönelenini hem duýman galdy. Ýöräp barşyna-da ol geçen dört ýylyň ýüz müň sany duýgusynyň, ýüz müň sany pikiriniň ýüz müň sany ýatlamasynyň ýüz müň sany gussasynyň öz kalbyny gara tüweleýiň demine düşen ýapraýyga dönderip barýandygyny duýdy. Öz bolşundan onuň özi gorkdy. Özüne zor salyp köşeşmäge, yzyna dolanmaga dyrjaşdy. “Nirä barýarsyň? Dur ahyry! Geçen gezek söýgüňi ret edende nä güne düşüpdüň?! Hasratdan ýaňa tas däliräpdüň ahyry. Ýadyňa sal, ýadyňa sal, şol hasraty ýeňip geçip, ýaşamagy dowam etmegiň neneňsi kyn düşenini, ýadyňa sal! Ýene-de şeýle güne duçar edilmegiňi isleýärsiňmi? Oňa-ha bildirip durmaz. Öňki gezekkisi ýaly, ýene-de biperwaý zalymlyk bilen: “Owarra bolsana!” diýer goýberer. Ondan soň sen nädip ýaşarsyň ahyry, nädip?!” diýip Didar özüni gorkuzmaga çalyşýardy. Emma kalby ony diňlemegem islemeýärdi. Aňy onuň delillerini kabul etmeýärdi. Aýaklary bolsa göwnübir ýaly gyzlaryň yzyndan haýdap barýardy.

Sebäbi onuň köňlüniň töründe gumrykeşp Maýsanyň mähirli gözleri göýä äpet goşa ýyldyz deýin hemişe lowurdap, ýanyp durdylar. Ol gözleriň şöhlesi geçen dört ýylyň dowamynda ýeke pursadam öçmändi, kütelmändi, könelmändi. Gaýta gün-günden şuglalanyp, onuň kalbyny yssy mährine çöýupdy. Onuň bedenini

bolsa gyşyň aňzaklarynda ýyladypdy, tomsuň jöwzasynda salkynladypdy. Argynlygyny unutdyrypdy. Ukusyzlygyny gandyrypdy. Ine bu wagt bolsa şol şamçyraglaryň nury onuň agyryly tejribesiniň dogry pikirleriniň sesini sem etdirýärdi. Erkine garşy gyzlaryň yzyndan ýöremäge mejbur edýärdi.

Şeýdip öz-özi bilen başagaý bolup barşyna Didar nädip gyzlaryň deňesine ýetenini hem duýmady. Ol beýdip aýak goşup ýöräp barmagy-da, sesini çykarman ozup, geçip gidibermegi-de uslyp bilmän, gyzlara salam berdi:

–Salam, gyzlar! Gowymysyňyz? Baýramyňyz bilen!

Hälden bäri onuň öz yzlaryna düşüp gelýändigini görendikleri üçin gyzlar tolgunmadylaram, tisginmedilerem. Maýsa sesini çykarman baş atdy. Jorasy bolsa göwünli-göwünsiz:

–Salam! Seniňem baýramyň bilen. –diýdi. Maýsanyň bolşy Didaryň bagryna ot bolup ýapyşdy. “Salamymy hem almady. Gepläsi gelmedik bolýar. Özünü nämedirin, kimdirin öýdýärkä?!”

Didaryň ýeňsesi gyzy gitdi. Emma ol dessine özüne basalyk berdi. “Ýuwaş! Ýuwaş, näme boldy şu wagt? Bu Maýsa ahryry! Maýsa! Meniň elýetmezim, genji-hazynam, iki dünýäm, goşa ýyldyzym! Meniň Maýsam ahryry!”

Didar kalam agyz gepläsi gelmese-de özüne zor salyp dil ýardy:

–Gezelenje çykdyňyzmy? Belki men size ýoldaş bolaryn?! Aýdym-sazly dabaralaryň naýbaşysyn-a petek almagyň hötdesinden gelerdim?!

Bu sözleri diýen badyna Didar öz gürrüňinden özi utanyp gitdi. Gaharlanyp dilini dişledi. “Eý Hudaý, meniň akmakdygymy! Nämä gerek, şeýdip güwlempaç, nakys geplemek?! Başga gep gytmy diýsene?”

Birbada gyzlaryň hiç birinden jogap bolmady. Emma baş-üç ädim ädenlerinden soň Maýsanyň jorasy ýene-de jandurmazaklygyny edip dillendi:

–Didar, bize dabarada gerek däl, ýoldaşam. Biz gaýdyp barýarys.

Didaryň ýüzüne urlan ýaly boldy. Ol niredendir bir ýerden aňyna gaçan “söýülseň söý, söýülmeň süýkenme” diýen jümläni içinden ajy pikirlendi-de, aýak çekdi. Özüne zor salyp, ajymtyk ýylgyrdy:

–Hä bolýar-la, beýle bolsa!-diýdi-de, sägindi. Yene-de birtopar gazaply, kemsidiji, ajy sözler biri-birinden öňürti diýilmek üçin, gyzlaryň üstüne, ýagty jahana awy bolup, zäher-zakgun bolup pürkülmek üçin dyzaşyp bogazyna dykyldylar. Emma kalbynyň jümmüşinden iňläp çykan nähilidir birhili juda gamgyn ses assajadan: “Gerek däl! Diýme!” diýip pyşyrdady. Bu pyşyrda onuň jigeri gyýym-gyýym boldy. Didar özüne rek edip, edil mergimuş içýän dek zäher-zakgun sözleriň baryny ýuwutdy-da, yzyna gaýtdy.

Gadam urdygyça-da öňem-ä öň welin, indi mundane beýläk-hä asyl hem Maýsasyz ýaşap bilmejekdigine ynamy artdy.

“Her zat ederin. Ejemiň-kakamyň aýagyna ýykylaryn olar hem baryp onuň ejesi-kakasyna ýalbararlar. Näme şert goýsalar boýun bolaryn, ýöne ahbetin Maýsa meniňki bolar. Söýmese-de, ýigrense-de Maýsa meniňki bolar. Sebäbi maňa indi şonsuz geljek hem ýok, durmuşam, ýasaýşam ýok. Men onsuz hiç zat . Ýöne bir gezip ýören boş göwre. Şonuň üçinem ol meni söýse-de, ýigrense-de, näme etse-de men oňa hökman yetäýmeli!” diýip Didar gözi öňüni görmän haýdap barşyna oýlanýardy...

• Üçünji pursat “Tümlük”

...Şol pursatda saý-sebäp bilen sataşan, hiç zatdan habary ýok tanş oglany göwnibirlilik bilen: “ Hol ilerki Baýlynyň gyzy Maýsa-da durmuşa çykýar, indiki hepde toýy.” diýende kimdir birmähnet, doňýürek, göze görünmeýän, tüm-garaňky biri Didaryň kalbyna aralaşdy. Özünüň äpet ýekedabany bilenem Didaryň kalbyna nur çäýyp, şöhle saçýan Maýsanyň gözlerine çalymdas goşa ýyldyzy bir uranda çym-pytrak etdi. Şondan soň Didaryň ütin dünýäsini tümlük gaplap aldy. Goýy, şepbeşik, batga batan ýaly, ýuwdup barýan tümlük...

Soňra tanşy Didara ýene-de nämedir bir zatlary gürrüň berdi. Didar hem on yep-esli wagt diňledi. Emma onuň aýdýan zatlaryna dynnym ýalyjagam düşünmedi. Ýöne güň ýaly bolup “hä-hawa” diýdi durdy. Ahbetinem tanşy bilen hoşlaşdy-da, gaýtdy.

Onuň ýöräp gelşi jany teninden çykana meňzeýärdi. Islemezlik bilen kämahal bir ädip mytdyldap baryýardy. Ol gurruk guýy dek

boşap galan göwnüni çar ýanyndaky gijeden müň esse beter garaňkylygyň gaplap alandygyny syzýardy. Özem ol garaňkylyk ony barha beter dolduryp, barha beter goýalýardy.

“Indi ýaşamagyň geregi hem ýok.” diýip kalbyndaky tümlügiň içinde ýaňlanyp gitdi.

–Manysy hem ýok!-diýip Didar dodaklaryna siňdirip pyşyrdady.

“Näme üçin? Näme üçin? Näme üçin beýle boldy? Ol düşünmedimi? Ýa-da men düşündirip bilmedimmi?” diýip aňynda bir uçgunjyk pikir ýylpyldap gitdi. Emma lapykeç garaňkylyk ony bada-bat bogdy. “Näme üçin bolanda näme? Indi munuň ähmiýeti barmy? Maýsa özgäniňki... Şunuň bilenem bary gutardy... Ýat, tur, çabalan, oýlan, kelle döw, gynan, başyňy ýere ur, topragy bagyrtla, agla, doňňara-daş bolup çyda... Indi hiç haýsynyň ähmiýeti hem ýok, peýdasy hem... Barybir Maýsa özgäniňki, bar zat hem gutardy. Bu elhençlikden gitjek ýeriň hem ýok, etjek alajyň hem...”

Didar uludan demini aldy. Ol şeýlebir ýadawdy. Şeýlebir irgindi welin, hiç zadyçeni-çaky dälidi. Hatda hasrat çekmägede mejaly ýokdy. Aslyýetinde bu ýerde göräýmäge bolan zat hem ýok ýaly... Zorluk bilen özüňi söýdürüp bolmaýar, ýalbaryp-öželenib-ä asyl hem... Onda men näme üçin beýle hala düşdüm?! Men onuň bilen halaşmadym, söýüşmedim, wada berişmedim, hiç-hili garaçomak aramyza düsmedi. Onuň özi öz islegi bilen durmuşa çykýar. Onsoň men näme üçin bu taýda?! Men onuň nämesi? Ol meniň nämäm?”

–Hiç zadyň!-diýip Didaryň kalbyndaky tümlük onuň pikirine jogap hökmünde günleç seslendi.

“Hiç zadym bolsa näme üçin men beýdip ýörün?! Asla şunça ýyllap men her günümde, her pursatymda hiç zadyň pikirini edip, hiç zadyň arzuwyny edip, hiç zadyň ugrunda ýanyp-köýüp gezdimmi?!... Bu näme üçin beýle bolýar ahyry? Özem neçüýn alaböle meniň bilen şeýle boldy?”

–Bu zat her kimde birhili bolýar. Her kimde-de özboluşly, özge hiç kimsäniňkä meňzemeýän üýtgeşik bolýar.-diýip Didaryň kalbyndaky garaňkylyk gozgalaň tapdy:–Birinde ol ýyldyrym ýaly ýalpyldayar-da, dessine-de yzsyz-tozsuz öçüp gidýär. Birinde ot ýaly gyssanman tutaşýar, uzagyndan ýanara zat galmandan soň

ol hem sönüp gidýär. Birinde ol Aý ýaly ýuwaşjadan, aýlar boýy, ýyllar boýy dogýar hem-de hiç wagt öçmän dünýäsini ýagtyldyp durýar. Onsoňam Aý doganynda hernaçe ýagty bolsa-da barybir ýyldyzlar görünýär ahyry. Eger Aýyň öňüni bulut tutaýsa-da ýyldyzlar şöhlesi bilen dünýäni ýagtyldyp, Mahytabanyň gaýtadan röwşen enwerini saçjakdygy hakynda umyt döredýärler. Dördünjilerinde bolsa bu zat edil tomsuň howurly Güni ýaly assajadan-assajadan dogýar. Bir doganyndan soňam ol öz jöwzasy bilen ähli zady ýakyp-ýandyrýar. Diňe ýap-ýagty Gün galýar. Eger şol Gün ýaşaýsa... Onda kalbyňa gorkunç garaňkylyk aralaşýar. Men gelýärim!”

–Hawa, sen gelýärsiň!-diýip Didar tassyklady:–Sendenem sypma yok. Seni diňe ýaşamaly...

Didar sägindi. Guran dodaklaryny ýalap, gyryljak pyşyrdady:–... Ýa-da ölmeli...

Mytdyldap barşyna Didar näme üçindir ýyldyzlardan doly gije asmanyna seretdi. Ýyldyzlar şeýelbir köpdüler. Şol birwagtda-da olar bir-birinden aňyetmez daşlykda ýerleşýärdi. Didar niredendir bir ýerden serine ýelmeşip galan goşa setiri pyşyrdady:

–Köp bolsa-da asmanyň röwşen ýyldyzy,
Olaryň her haýsy ýalňyzyň-ýalňyzy... Edil meniň ýaly...-diýip Didar üstüni yetirdi.

“Hatda derdiňi paýlaşara-da adam yok.”

Didar tukat oýlandy. “Dostlaryň-a näme, ünsli dinlärler. Duýgudaşlyk bildirerler. İçlerindenem: “Bäh Didaryň bolup ýörşüni! Gyz gyt däl ahyry.” diýerler. Eneň-ataň, doganlaryň her bir zadyňa düýrmekleri bilen, çyn ýürekden topularlar welin, olara-da bu zatlary aýtmak uslyp däl... Eý Taňrym, men neneňsi ýalňyz galdym! Nähili ýalňyz! Şeýlebir ýekesireýän welin, edil ýöne çydar ýaly däl. Taňrym, meni näme üçin beýle hala düşürdiň ahyry?! Men senden kän zady dilemeýärdim ahbetin, maňa diňe şol bolsa bolýardy. Sen bolsa Päk Perwerdigär aldyň-da Günümi söndürüp meni zulmat tümlüğine oklap goýberdiň!”

Birdenkä Didaryň bogazy “lyk” doldy. Misli hälden bari köňlüni gysyp duran tümlük penjesini ýazan ýaly, ol birhili sersip,

gowşap gitdi. Gözlerinden ajy damjalar paýrap dökülip ugranyndan soň bolsa ol öňüni görmän ýoluň gyrasyna çykdy. Tudun garaňkysyna duwlanyp, hapa diýmän, zat diýmän ýere çökdi. Dyzyny gujaklap, dulugyny dyzynyň üstünde goýdy. Sesini-üýnüni çykarman, hiç zat pikirlenmän şol gözünü balkyldatdy oturdy. Ajy damjalar bolsa kämahal bir gözleriniň çetinden syrygyp şol ýere gaçdy durdylar, şol gaçdy durdylar... Onuň bu bolup oturyşy ömrüniň on ýylyny bezän jadyly ertekisi bilen hoşlaşdygydy... Hekaýalar